תמיד נשחט פרק חמישי פסחים סד.

קשיא מליקה אמליקה. דס"ד כארבעה עשר קאמר וקתני דעבר אמליקה דומיא דשאר קרבנות ועוד דקא משיב ליה כשמיטה: ה"ג **ולטעמיך מיקשי לך היא גופא דקתני רישא לא אמרו אלא פסח בלבד.** אבל משאר קרבנות לא מחייב והדר תני אחד המולק ואחד המזה:

אלא הא והא. מרישיהו הכי מתניתא רבי שמעון דמתני' דפטר משאר קרבנות בארבעה עשר ומחייב עליהן במועד: **מליקה אמליקה לא קשיא.** קמייתא דפטר בארבעה עשר קאי כדתני בה בהדיא ותנא עוף והוא הדין לשאר זבחים אלא משום דאורמיה לעכויה בו ביום אחר התמיד נקט ליה ורישא דמתניתא בתרייתא דקתני שמי לא אמרו אלא פסח בלבד רבי שמעון אומר ואחד המזה ואחד המולק ואחד הזורק ואחד המזבח אלא הא והא ר"ש מליקה אמליקה לא קשיא כאן בארבעה עשר כאן בחולו של מועד ואידי ואידי ר"ש היא הקטרה אהקטרה נמי לא קשיא תנאי היא דאיכא דמקיש הקטרה לשחיטה ואיכא מאן דלא מקיש: רבי יהודה אומר אף התמיד וכו': מאי טעמא דרבי יהודה אמר לך [1]זבחי זבח המיוחד לי ומאי ניהו תמיד: ר"ש אומר הפסח בארבעה עשר וכו': מ"ט דר"ש דכתיב זבחי זבחי תרי זמני קרי ביה זבח זבחי למאי הלכתא פלגינהו רחמנא מהדדי ולא כתב זבחיי למימר בזמן דאיכא זבח לא מחייב אזבחיי בזמן דליכא זבח מחייב אזבחיי: ובמועד לשמו פטור וכו': טעמא דשלא לשמו הא סתמא פטור אמאי [2]פסח בשאר ימות השנה שלמים הוי [3]שמעת מינה פסח בשאר ימות השנה בעי עקירה אמר ר' חייא בר גמדא גזרקה מפי חבורה ואמרו כגון שהיו בעלים טמאי מת ונדחין לפסח שני דסתמיה לשום פסח קאי: **מתני'** [2]הפסח נשחט בשלש כתות שנאמר [2]ושחטו אותו כל קהל עדת ישראל קהל ועדה וישראל [3]נכנסה כת הראשונה נתמלאה העזרה נעלו דלתות העזרה [4]תקעו הריעו ותקעו [5]הכהנים עומדים שורות שורות ובידיהם בזיכי כסף ובזיכי זהב שורה שכולה כסף כסף ושורה שכולה זהב זהב לא היו מעורבין ולא היו לבזיכין שוליים שמא יניחום ויקרש הדם [6]שחט ישראל וקבל הכהן נותנו לחבירו וחבירו לחבירו ומקבל את המלא ומחזיר את הריקן כהן הקרוב אצל המזבח זורקו זריקה אחת כנגד היסוד [7]יצתה כת ראשונה ונכנסה כת שניה יצתה שניה נכנסה שלישית כמעשה הראשונה כך מעשה השניה והשלישית [8]קראו את ההלל אם גמרו שנו ואם שנו שלשו אע"פ שלא שלשו מימיהם ר' יהודה אומר [9]מימיהם של כת שלישית לא הגיעו לאהבתי כי ישמע ה' מפני שעמה מועטין [10]כמעשהו בחול כך מעשהו בשבת אלא שהכהנים מדיחים את העזרה שלא ברצון חכמים ר' יהודה אומר [7]בום היה ממלא מדם התערובת זרקו זריקה אחת על גבי המזבח ולא הודו לו חכמים [11]ביצד תולין ומפשיטין אונקליות של ברזל היו קבועים בכתלים ובעמודים שבהן תולין ומפשיטין כל מי שאין לו מקום לתלות ולהפשיט [12]מקלות דקים וחלקים היו שם מניח על כתפו ועל כתף חבירו ותולה ומפשיט ר"א אומר [13]"ד שחל

ואיכא דלא מקיש. תלב לזכח ומהי דלא מקיש להקטרה לענין הכי מקיש דלא אמרינן אפילו אחד בסוף העולם דסברא הוא לאקושי להכי: **מעמא** שלא לשמו הא סתמא פטור ש"מ כו'. זאת גירסת רש"י ואין נראה לר"ת דהא איכא למידק מרישא דאיכא וגרים ר"ת הכי לשמו אמאי פטור שלמים לשם פסח קשיא ש"מ נעי עקירה פירוש אפי' לא נעי עקירה אפילו שחט לשמו כשר דשלמים לשם פסח כשר דהא מכשיר לעיל ר' יהושע שוחט אמרים לשמו[1]: **קראו** את ההל[2]. פי' לוים למיגא מתוספתא ישראל שוחטין את פסחיהן ולוים קולשין את ההלל קשה לר"י דאמרינן בפ' אין נערכין בערכין (יא.) ובכילד מברכין (ברכות לה. ופס) אין אומרים שירה אלא על היין והכא מזיגן דאיכא שירה אלא נסכים וכן היו [3]מקדשין העזרות בכ' תודות ובשיר ואומר ר"י דה"פ אין אומרים שירה בשעת הקרבת קרבן אלא על היין דמשמע אלהים ואנשים דרים ליה ועיקר שתיה ושמחה היינו בשעת אכילה ודומיא דהכי נמי לגבוה בשעת הקרבת קרבן קאמר דאין אומר שירה אלא על היין אבל אלא בשעת הקרבה היו אומרים שירה אלא על היין בכמה דוכתי:

אמיא

הא והא רבי שמעון. נראה לר"י דהיינו קמייתא לא הוה מלי לאקושי כרבנן משום דקתני בה אבל המולק את העוף בי"ד אינו עובר בולא כולם אמאי נקט עוף אי לאו דאתא למידק דווקא בי"ד אבל במול המועד אפילו בעוף נמי מיחייב והיינו כר' שמעון ובקונטרס פי' לעיל טעם אחר אמאי נקט עוף:

ומהי דלא מקיש להקטרה לענין הכי מקיש דלא אמרינן אפילו אחד בסוף העולם דסברא הוא לאקושי להכי: **מעמא** שלא לשמו הא סתמא פטור ש"מ כו'. זאת גירסת רש"י ואין נראה לר"ת דהא איכא למידק מרישא דאיכא וגרים ר"ת הכי לשמו אמאי פטור שלמים לשם פסח קשיא ש"מ נעי עקירה פירוש אפי' לא נעי עקירה אפילו שחט לשמו כשר דשלמים לשם פסח כשר דהא מכשיר לעיל ר' יהושע שוחט אמרים לשמו[1]: **קראו** את ההל[2]. פי' לוים למיגא מתוספתא ישראל שוחטין את פסחיהן ולוים קולשין את ההלל קשה לר"י דאמרינן בפ' אין נערכין בערכין (יא.) ובכילד מברכין (ברכות לה. ופס) אין אומרים שירה אלא על היין והכא מזיגן דאיכא שירה אלא נסכים וכן היו [3]מקדשין העזרות בכ' תודות ובשיר ואומר ר"י דה"פ אין אומרים שירה בשעת הקרבת קרבן אלא על היין דמשמע אלהים ואנשים דרים ליה ועיקר שתיה ושמחה היינו בשעת אכילה ודומיא דהכי נמי לגבוה בשעת הקרבת קרבן קאמר דאין אומר שירה אלא על היין אבל אלא בשעת הקרבה היו אומרים שירה אלא על היין בכמה דוכתי:

אמיא

מסורת הש"ם

1) לקמן עג: חולין ב., 2) זבחים יד., 3) סוכה נד., 4) זבחים לד: מנחות נט:, 5) שבת קנב., 6) ופ"ב), 7) ופ"ע תוס' יומא פב. ד"ה טעמא), 8) ופטוטים יד.).

תורה אור השלם

1. לא תזבח על חמץ דם זבחי ולא ילין חלב חגי עד בקר: שמות כג יח
2. והיה לכם למשמרת עד ארבעה עשר יום לחדש הזה ושחטו אתו כל קהל עדת ישראל בין הערבים: שמות יב ו

לעזי רש"י

קרוק"ש. ורים. אנקליים.

מוסף רש"י

פסח בשאר ימות השנה שלמים הוי. דמקלא לן מתניתא פסח לה' אלהיך לאן וזבח דמוחר פסח קרב שלמים (חולין ל.). שמעת מינה. מדקרי ליה זבח פסיל. פסח בשאר ימות השנה בעי עקירה. למשקר שם פסח מעיה וכל כמה דלא עקר פסח היא וכי שחיט ליה אלא נזמנו הוי פסח פסול (שם). גזרקה. תשובה זו שאני משיב, מפי חבורה. ואמרו לעולם לא נעי עקירה, והאי דמשמע דבעי עקירה כגון שהיו בעלים. בפסח ראשון טמאי מתים ופסח זה לא נדחה מחמת איכר אלא מחמת בעלים שנטמו מחמת טומאה לפסח שני והאי פסח חי ליקרב כאיר הלכך נעי עקירה (שם). שחט ישראל וקבל הכהן. כן היה דרכן לעשות (זבחים יד.). קראו את ההלל. כל כת קוראה את ההלל ג' פעמים שהיו פסחיהם מרובין והיו טעונין הלל בשחיטתם ולא היו מספיקין לשחיטו פסחים כל כת עד שקראוהו שלש פעמים, ואע"ג דתנן אע"פ שלא שלשו מימיהן, היינו לא נמרו פעם שלישית סולו, אבל מיהו אין כת שלא היתה נזמרתו שתי פעמים ומתחלת כי פעם שלישית (סוכה נד.). מפני שעמה מועטין. שבשתי כתות הראשונות מתמלאה העזרה לכל כת ועשאה כת שלישית מעטו ולא היה שחיטת פסחיהן מתרבה כבכי קרישת שלש הללות (שם).

עין משפט נר מצוה

א נמ"י פ"ה מהל' פסולי המוקדשין הל' טז):
לו ב מי"י פ"ח מהל' ק"פ הלכה טו)
לז ג שם הלכה יח:
לח ד שם הלכה יב:
לט ה שם הלכה יג:
מ ו שם הלכה יד:
מא ז שם הלכה טו:
מב ח שם הלכה יח:
מג ט שם הלכה טח:
מד י שם הלכה יד:

רבינו חננאל

הכא קתני המולק עובר והמקטיר את האימורין אינו עובר. והתם קתני המקטיר את האימורין עובר והמולק אינו עובר קשיין אהדדי. ופרקינן שתי הברייתות לר"ש הן, הא דסברה אמליקה בי"ד הכי קתני ר' שמעון במתני' ושאר כל הזבחים בי"ד בין לשמן ובין שלא לשמן פטור ור' שמעון פוטר בשאר זבחים כ"ש אמליקה, והא דמחייבת אמליקה בחולו של מועד דבהדיה מחייב ר"ש במשנתנו [דתנן] בשאר כל הזבחים במועד בין לשמן ובין שלא לשמן [מחייב] דמליקה כשחיטה חשיב לה. הקטרת איברין יש תנא דמקיש הקטרה לשחיטה ומחייב, ויש תנא דלא מקיש ותרוייהו אליבא דר"ש. ואמרינן מאי טעמא דר' שמעון דבי"ד מחייב השוחט את הפסח לבדו על החמץ ופוטר השוחט שאר זבחים על החמץ בי"ד. ובמועד מחייב השוחט שאר זבחים על (הפסח) [החמץ] ופוטר השוחט הפסח לשמו. ופשטינן טעמא דר"ש משום דכתיבי תרי קראי לא תשחט ולא תזבח, ובתרוייהו כתיב זבחי שמע' מתרי זבחי דאינון זבחי וכיון דהוה ליה למכתב זבחים דמשמע זבחים טובא ופלגינהו וכתב זבחי זבחי. ש"מ כל היכא דאיכא זבח והוא זבח חג הפסח. הבשר שעובר עליו קרינא ביה זבחי, אזבח זה חייב ולא אשאר זבחים, אבל במועד דליכא זבח חג הפסח קרינא זבחים וחייב אשאר זבחים. ודיקינן מדקתני השוחט הפסח על החמץ במועד לשם שלמים חייב, דוקא שעקר שם פסח מעליו וקראו שלמים, מכלל דבשאר ימות השנה בעי עקירה. ופרקינן לעולם אימא לך דלא בעי עקירה ומתני' כגון שהיו בעליו טמאי מתים ונדחו לפסח שני דסתמיה לשם פסח קאי. **מתני'** הפסח נשחט בשלש כתות שנאמר ושחטו אותו כל קהל עדת ישראל קהל ועדה וישראל. הרי ג'.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com